

Szerkesztőség:

Arad-ocsánádi egyesült vasutak p...
Börmentelen leveleket csak ismeri...
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Arad-ocsánádi egyesült vasutak p...
Arad-ocsánádi egyesült vasutak p...
Arad-ocsánádi egyesült vasutak p...

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Közelben látván és ésszerűen...

Előfizetési árak:

1 évre... 12... 14...
1 évre... 6... 7...
1 évre... 8... 9...
1 órára... 1... 1,30...

Hirdetési ártíjja:

8 hasábjos betűs sor egyenesi hirdeté...
Bélyegdíj... 80 kr.
Kijelentés... 15 krajczár.

Érdekes szemle.

Arad, szept. 16.

Nagyon sok, érdekes és jelentős dol...
Nagyon sok, érdekes és jelentős dol...
Nagyon sok, érdekes és jelentős dol...

Hírek, momentumok, a mik egy...
Hírek, momentumok, a mik egy...
Hírek, momentumok, a mik egy...

Mindjárt itt van a Széchényi Pál...
Mindjárt itt van a Széchényi Pál...
Mindjárt itt van a Széchényi Pál...

A gróf erre igennel felel.

Kijelenti, hogy olyan emberek a...
Kijelenti, hogy olyan emberek a...
Kijelenti, hogy olyan emberek a...

Mi nem tudunk habozni ebben az...
Mi nem tudunk habozni ebben az...
Mi nem tudunk habozni ebben az...

Kókán, Polónyi és Széchényi gróf...
Kókán, Polónyi és Széchényi gróf...
Kókán, Polónyi és Széchényi gróf...

Ez elárvult pucsnál érdekesebb új...
Ez elárvult pucsnál érdekesebb új...
Ez elárvult pucsnál érdekesebb új...

hisszük — korai találgatás, hogy val...
hisszük — korai találgatás, hogy val...
hisszük — korai találgatás, hogy val...

Tehát, tessék — kombinálni.

Országszerte kiváló meglepedést fog...
Országszerte kiváló meglepedést fog...
Országszerte kiváló meglepedést fog...

A királyról szól a szemle utolsó...
A királyról szól a szemle utolsó...
A királyról szól a szemle utolsó...

És a Kisebértől összpontosított hadak...
És a Kisebértől összpontosított hadak...
És a Kisebértől összpontosított hadak...

Váratlan gondoskodás volt a király...
Váratlan gondoskodás volt a király...
Váratlan gondoskodás volt a király...

segítsenek. Majd megköszönve a meleg...
segítsenek. Majd megköszönve a meleg...
segítsenek. Majd megköszönve a meleg...

A király mondta. Azt reméljük, hogy...
A király mondta. Azt reméljük, hogy...
A király mondta. Azt reméljük, hogy...

De talán mégis less annyi öröm e...
De talán mégis less annyi öröm e...
De talán mégis less annyi öröm e...

Tisza Kálmán kormányelnök, ki szomb...
Tisza Kálmán kormányelnök, ki szomb...
Tisza Kálmán kormányelnök, ki szomb...

Nyilatkozat a Kókán ügyben. Szé...
Nyilatkozat a Kókán ügyben. Szé...
Nyilatkozat a Kókán ügyben. Szé...

Szeptember 14-ről következő levelet...
Szeptember 14-ről következő levelet...
Szeptember 14-ről következő levelet...

Tisztelt Barátom!

A szenzációs Kókán-ügynek tárgya...
A szenzációs Kókán-ügynek tárgya...
A szenzációs Kókán-ügynek tárgya...

Megvallom, hogy ezen nyilatkozatot...
Megvallom, hogy ezen nyilatkozatot...
Megvallom, hogy ezen nyilatkozatot...

cséltlen Kókán, mások jellemének és bec...
cséltlen Kókán, mások jellemének és bec...
cséltlen Kókán, mások jellemének és bec...

Egyébként fogadott ösztinte tisztel...
Egyébként fogadott ösztinte tisztel...
Egyébként fogadott ösztinte tisztel...

Széchenyi Pál gróf.

A hidvámjövendők megadótatása A...
A hidvámjövendők megadótatása A...
A hidvámjövendők megadótatása A...

A magyar nemzeti állam és a szászok...
A magyar nemzeti állam és a szászok...
A magyar nemzeti állam és a szászok...

Midőn egyes kulturális létezésének...
Midőn egyes kulturális létezésének...
Midőn egyes kulturális létezésének...

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Szeptember 17.)

Gyenge matéria.

Nem egyforma anyagból vannak gyur...
Nem egyforma anyagból vannak gyur...
Nem egyforma anyagból vannak gyur...

Egyik nép ereibe acélpórt, másikba...
Egyik nép ereibe acélpórt, másikba...
Egyik nép ereibe acélpórt, másikba...

A forradalom után nagyon őrizték ezt...
A forradalom után nagyon őrizték ezt...
A forradalom után nagyon őrizték ezt...

Szemfűlök epizodik kiizagoltág a mone...
Szemfűlök epizodik kiizagoltág a mone...
Szemfűlök epizodik kiizagoltág a mone...

Az olyan makrancos magyar beszárásán...
Az olyan makrancos magyar beszárásán...
Az olyan makrancos magyar beszárásán...

Tele rakták a városokat és falvakat...
Tele rakták a városokat és falvakat...
Tele rakták a városokat és falvakat...

Nem kellett akkor megintés, fizetés...
Nem kellett akkor megintés, fizetés...
Nem kellett akkor megintés, fizetés...

A Styriából és Csehszlóvágiából ide...
A Styriából és Csehszlóvágiából ide...
A Styriából és Csehszlóvágiából ide...

A gömbölyű terméti, takeres meyeo...
A gömbölyű terméti, takeres meyeo...
A gömbölyű terméti, takeres meyeo...

A jó, zsiros koszon egy neki dege...
A jó, zsiros koszon egy neki dege...
A jó, zsiros koszon egy neki dege...

Parancsnokunk valami hosszú lábú osz...
Parancsnokunk valami hosszú lábú osz...
Parancsnokunk valami hosszú lábú osz...

Ez az ember megismerkedett Gáspár...
Ez az ember megismerkedett Gáspár...
Ez az ember megismerkedett Gáspár...

Az öreg tábornok fiatal korában, mint...
Az öreg tábornok fiatal korában, mint...
Az öreg tábornok fiatal korában, mint...

Mikor az ő százada kirukkolt pará...
Mikor az ő százada kirukkolt pará...
Mikor az ő százada kirukkolt pará...

Mindenkinek egy állt ott a szem...
Mindenkinek egy állt ott a szem...
Mindenkinek egy állt ott a szem...

Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...
Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...
Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...

A vasas németek parancsnoka szintén...
A vasas németek parancsnoka szintén...
A vasas németek parancsnoka szintén...

Nagy, lötyögő, rezes sisakjalokkal...
Nagy, lötyögő, rezes sisakjalokkal...
Nagy, lötyögő, rezes sisakjalokkal...

Nem sokára megérkezett az, a század...
Nem sokára megérkezett az, a század...
Nem sokára megérkezett az, a század...

parancsnokkal együtt a kemény tekintet...
parancsnokkal együtt a kemény tekintet...
parancsnokkal együtt a kemény tekintet...

Az első pár peres alatt csak mert va...
Az első pár peres alatt csak mert va...
Az első pár peres alatt csak mert va...

Egy szerencsétlen, savóképi legény...
Egy szerencsétlen, savóképi legény...
Egy szerencsétlen, savóképi legény...

Savószerű, betegekedett szemű ének...
Savószerű, betegekedett szemű ének...
Savószerű, betegekedett szemű ének...

Ez látva az öreg huszár, hűvelybe...
Ez látva az öreg huszár, hűvelybe...
Ez látva az öreg huszár, hűvelybe...

Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...
Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...
Az alkalmatlan bogarat csak egy loppa...

Vigan foly a lakoma, mindenkinek bol...
Vigan foly a lakoma, mindenkinek bol...
Vigan foly a lakoma, mindenkinek bol...

Az apa köztiszteletben álló hivatalnok...
Az apa köztiszteletben álló hivatalnok...
Az apa köztiszteletben álló hivatalnok...

Kedvetét veszi a tánc. A párok járják...
Kedvetét veszi a tánc. A párok járják...
Kedvetét veszi a tánc. A párok járják...

Nem sokára megérkezett az, a század...
Nem sokára megérkezett az, a század...
Nem sokára megérkezett az, a század...

elő és besúvit a vigadók közé; Kuvik...
elő és besúvit a vigadók közé; Kuvik...
elő és besúvit a vigadók közé; Kuvik...

A leányka aroza eisápadt, kezét leha...
A leányka aroza eisápadt, kezét leha...
A leányka aroza eisápadt, kezét leha...

A zene elmenul, odarohannak aggódó...
A zene elmenul, odarohannak aggódó...
A zene elmenul, odarohannak aggódó...

Egy év múlt el azóta. Egy szegényes...
Egy év múlt el azóta. Egy szegényes...
Egy év múlt el azóta. Egy szegényes...

Vérrel írom e szavakat. Atkóztól...
Vérrel írom e szavakat. Atkóztól...
Vérrel írom e szavakat. Atkóztól...

Rothadni kezd majd koporsóm: emés...
Rothadni kezd majd koporsóm: emés...
Rothadni kezd majd koporsóm: emés...

A leányka busan ráta a fejét, midőn...
A leányka busan ráta a fejét, midőn...
A leányka busan ráta a fejét, midőn...

A leányka rámtén kiáltott föl, sive...
A leányka rámtén kiáltott föl, sive...
A leányka rámtén kiáltott föl, sive...

Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...

Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...

jobb nemzetellenes elemmel pártálnak.
jobb nemzetellenes elemmel pártálnak.
jobb nemzetellenes elemmel pártálnak...

Német gimnázium Petrozsényben.

Petrozsény, szept. 15.

Az ember alig hinné, hogy most olyasmi...
Az ember alig hinné, hogy most olyasmi...
Az ember alig hinné, hogy most olyasmi...

hőtlén ég, ragyogóbbak, mint az ég...
hőtlén ég, ragyogóbbak, mint az ég...
hőtlén ég, ragyogóbbak, mint az ég...

S ne jőjj ki síromhoz! — rád uszítom...
S ne jőjj ki síromhoz! — rád uszítom...
S ne jőjj ki síromhoz! — rád uszítom...

A leány szüntelt, majd lassan hurta...
A leány szüntelt, majd lassan hurta...
A leány szüntelt, majd lassan hurta...

„Oh! bosszús meg, szerelmem! Oh ne...
„Oh! bosszús meg, szerelmem! Oh ne...
„Oh! bosszús meg, szerelmem! Oh ne...

Csill. pótljal, édes lányom! — szől...
Csill. pótljal, édes lányom! — szől...
Csill. pótljal, édes lányom! — szől...

Az eddig néman álló édes anya beteg...
Az eddig néman álló édes anya beteg...
Az eddig néman álló édes anya beteg...

A leányka busan ráta a fejét, midőn...
A leányka busan ráta a fejét, midőn...
A leányka busan ráta a fejét, midőn...

Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...

Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...
Az any, odarohant leányához, a ki ott...

... a brassai bányatársulatot terhelő szerződésnél fogva, mely ezelőtt 10 évvel kötött meg a m. kir. kincstár és a bányatársulat között. Hogy minő költséget vállalt akkor magára a bányatársulat, kivülül a szerződés 43. §-ából, mely szó-
ról-szóra így hangzik:

„A társulat az üzeme alá tartozó zsilvölgyi bányaműveken, mindenképpen gondoskodni fog arról, hogy a magyar nyelv — ismeretére és használatára nézve — a lehetőleg terjesztésére; különösen pedig a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni az iránt, hogy a zsilvölgyi bányaműveken azon intézkedéseknél, melyek a közönséggel érintkeznek, a magyar nyelv kizárólag használtassék.”

Ime. Lehet-e ennél szebben és hasznosabban eljárni a szerződés értelmében? Tessék most az igazgató eljárását szembeállítani a fentebb közöltet 31. Lehet-e ennél egy magyar kir. bányaműveknél hűle-
nebb módra eljárni? A helyett, hogy a magyar nyelvet a lehetőleg terjesztendő, ide hozzá a Schulverein két apostolát; az egyiket Brassából, a másikat pedig N. Szebenből, hogy ezek által aztán terjedjen a német szellem. Arra nézve pedig, hogy miélen tendencia hozta ide ezt a két német tanítót, elég annyit idéznem, hogy nyilatkozott, hogy neki fontos missziója van, az t. i. hogy a Petr szénbányán el-
alvó német szellemet új életre ébressze.

Ez mégis csak hallatlan dolog, Szerkesztő Ur! Hunyadmegyében efféle még nem történt. Ilyesmire nem merle magat adni maig egy magánzó német lakos sem, nem hogy magyar kir. kincstári mérnök vetemedett volna ennyire! Most, a midőn hálafajunk erősbödő összetartásának itt Hunyadban minden magyarosodik, előáll egy állami hivatalnok és a legmerészebb nyíltsággal csinál propagandát a magyarok között a Schulverein-nak. És ami megduplázza a dolog odiumát az az, hogy ezeknek a szász tanítóknak nincsen is tanítói oklevelük.

Meg vagyok győződve, hogy az ilyen hírlapi uton lehet legjobban segíteni és ezért fordulok az „Aradi Közlöny”-hez. Így fehéred a közönség méltó haraga egy részről, más részben pedig a közoktatási- és pénzügyminiszter utólagos figyelme felől. Livestni e tarthatatlan visszaélésre.

Főleg a pénzügyminiszter ur fogja belátni, hogy mind ur kért tőle audenciát és tudni fogja, hogy mit tegyen egyik alárendeltjével mint a magyar miniszter?

Feltétlenül megbízható kézből vetük e csaknem bihetetlen dologról beszélni tudósítást és midőn készséggel adjuk azt közre, meg vagyunk győződve, hogy a petrosényi német iskola kérdése csakhamar végleg el lesz intézve és nem marad abból egyéb hátra, mint a rossz hír, a magyar kincstár egy megbízhatlan és germanizáló kö-
zegről.

A szerk.

A király itthon.

— szept. 16.

„O Felsége a király, ismét itthon van, magyar földön jár.”

A galicziai hadgyakorlatokról a komárommegyei Kisbérre érkezett tegnap reggel, hogy az ott ma megkezdődött hadgyakorlatokon részt vegyen. A leg-
főbb hadurak jelenléte a magyar hadgyakorlatokon nemcsak a hadsereg kö-
rében kelti fel a legnagyobb lelkesedést, hanem az egész nemzet előtt is örömmel és szinte alattalálói hódolattal üdvözli ő felségét ha országa területén. O Felsége tegnap számos küldöttség fogadott Kis-
bérben s a mint ő alattalálói ragaszkodá-
sának számtalan nyilvánulását kegyes örömmel fogadta, a nép nála tisztelgő küldöttei örömdől lelkesséssel győző-
dhetek meg e tisztelgések alkalmával, hogy O Felsége atyai gondoskodásában a nemzet minden osztálya, minden fia egyaránt részesül. Különösen nagyfon-
tosságú a jövőben késégkivül nagy-
hatású O Felségének az a nyilatkozata, melyet a meggyök nála tisztelgő küldöttségek el fogadattatása alkalmával mondott. Felemlítette a közigazgatás képviselői előtt O Felsége azt a nagy reformot, amelynek a közigazgatás most elő-
lében a felhívta azokat, hogy a nagy feladat megoldásánál minden önérdéket és párttekinetet mel-
lőzve, csupán a lakos-

ság és a közjó érde-
keit tartás szem előtt.
E jelentős királyi szavak végig fognak hangzani az egész országon s hisszük, és reméljük, hogy ezek fogják megszabni a közigazgatás reformmunkájának irányát az egész országban.

Kisbérrel a következőket jelentik szeptember 15-iki kelettel:

A király O Felsége megérkezése alkalmával a pályaházban igen barátságosan üdvözölte Orczy br. és Szapary gr. minisztereket, kezet fogva velük, hosszabb ideig beszélgetett Catty tábornaggyal és Pocznyak tábornokkal; ezután Zuber főispánhoz fordulva, örömeinek adott kifejezést, hogy alkalma van a megélt imét meg-
fogathatni. Szombathelyi alispántól meg-
kérdezte ő felsége, hogy mióta visel a megyében hivatalt s az idel aratás eredménye fe-
lől is tudakozott. A főszolgabírótól Kisbér lakosságának száma felől érdeklődött s hogy a lakosság tiszta magyar-e? A szépen díszített váróterem átaláda, a király O Felsége Orczy br. miniszterrel az egybe-
gyűltök ezakadálton éljenze között a két-
fogatu udvari kocsihoz ment és a lakosság által sürűn elrepett utozákon, a hol a tisz-
oltók sorfalat képeztek, s ménesi uradalmi kassélyba hajtatott. Az első diadalnapu előtt a községi előjáróság és fehérbe öltözött parasztlányok várták a királyt. A helység minden házaoskaja osinon fel volt állítva, a zsidótemplom gazdagon éke-
sítve és rajta a következő felirat volt: „Isten áldja királyunkat!” A kassély előtt várták ő felségét Szapary gróf miniszter-
ten kívül, a főispán, az alispán és szolga-
bíró, a ménes-intézet katonai igazgatója, Horváth altábornagy, az állomásparancsnok, Kolozsvári szászados és Reuner jószágigaz-
gató, kiket ő felsége szívélyes megszólítással tüntetett ki. Ugy a király, mint kísérete kitűnően van elszállásolva. A király az egy-
kori Batthyányi kastély első emeletén lakik, mely kizárólag a kastély számára van fen-
tartva. A kastélyt gondosan ápolat park kör-
nyezi. A templom, melyet ma O Felsége meg-
látogatott, a következő felirat volt: „Üd-
vöz légy eszszári s apostoli királyi Felség, ki atyai jószággal bizonyított, hogy népeid-
t szeretet, de népeid is szeretnek és ál-
dának naponta.”

O Felsége bevonulása a gasdagon lo-
gozott és feldíszített városba rendkívül im-
ponans volt. A város bejáratánál esinon diadali, a kastély udvara előtt pedig hatalmas dia-
dalnapu állott. „Isten áldja a királyt!” fel-
irattal. Az utozáki mindentűt ezernyi ezer ember lepte el, a tizoltók sorfalat állottak, fehérbe öltözött leányok virágot szórtak a király kocsija elé s ezetűt éljenzés kísérte O Felségét egész a kastély kapujáig.

Rövid pihenő után, 9 órákor, a király a templomba indult, melynek ka-
puja előtt a küldöttségek tagjai díszmagyar-
ban fényes látványt nyújtottak. A bejáratnál O Felségét, ki Orczy báró és Szapary gróf miniszterek kíséretében jelent meg, Zalka győri püspök infulával és pástorbottal, fényes egyházi kísérettel fogadta s egyházi menettel vezet-
te a főoltár baloldalán felállított bitor imar-
amolyhos. A kíséret és a küldöttségek az első padsorokban foglaltak helyet, mire kezdetét vette a Zalka püspök által czeleb-
rált esendes mise, melynek vége tével a püspök áldást osztott, s ő felségét úgy, mint a jóretelét, a templom kapujáig kísérte ki, miközben a korus a Himnusz-énekelte, or-
gona kíséret mellett. Az utozán O Felsége őt fehére öltözött leányok virágokat szórtak. A király ezután lakására hajtatott, mi-
közben a tabornoki kar, a tisztikar, az egy-
házi és polgári küldöttségek sorakoztak a kastély szép tagas udvarán.

Délután 10 órákor kezdetét vették a fogadattatások. O Felsége mind-
enekelőtt a tabornoki kart a közös és a honvédtisztikart fogadta Catty tábornaggyal vezetés alatt. A tabornokok közt volt Frigyes főherceg is. Ezután kö-
vetkezett a katolikus klerus tisztelgése Zalka püspök vezetése mellett. Az egyházi férfiak közt résztvettek a küldöttsé-
gben Pálásty püspök, Vaszary pannon-
halmi főpát, a szíriai főpát stb.

Zalka püspök üdvözli beszédére ő felsége következőleg válaszolt: „Meg vagyok győződve érzelmeik őszinteségéről, melyeknek kifejezését kö-
szönettel fogadom, és reményem, hogy a katolikus klerus a trón és haza iránti hű-
séget, valamint a testvéries egyetértést minden vallásulakosok között mindenkor buzgón fogja ápolni. A mindenható áldása kísérje eb-
eli működésüket és fogadják köszönetem itteni megjelenésükért.”

A reformátusok egyházi és világi küldöttséget Papp püspök vezette, kinek üdvözli beszédére ő felsége következőké-
p válaszolt: „Szívesen fogadom az egyházkerületük nevében tolmácsolat hódolattal s legyenek meggyőződve változatlan kegyelméről és egyházi érdekeit irányában mindenkor jó-
akóró részvételről.”

Az evangélikusok küldöttsége nevében Patay esperes üdvözölte ő felségét, kinek válasza a következő: „Fogadják köszönetemet, hogy hű ra-
gaszkodásuk tanúsítására itten megjelentek és biztosi-om öntek, hogy egyháznak és annak hivat királyi oltalmamra mindenkor számíthatnak.”

Ezutan O Felsége a megyék és váro-
sok küldöttségeit fogadta együttesen, mely-
lyek nevében Zuber komárommegyei fő-
ispán inteztet ő felségéhez üdvözli beszédet. Képvisele voltak a küldöttségekben: Bar-
mege Kazy János főispán és a küldöttségi tagok által Esztergommegye Mailath, Fehér-
mege Csirák gr., Győrmege Batthyány gróf, Nyitra megye Szalásvy és Veszprém-
megye Esterházy gróf főispánok, a megyék alispánjai és több küldöttségi tag ál-

tal, ezek közt láttuk Gyecz altábornagyot, mint a komáromi küldöttség tagját, továbbá számos orsz. képviselőt, mint Zsuky A-
ntal, Kun Miklós, Földváry, Victorizs Miklós, Reviczky Karolyt és többeket.

Zuber főispán a megyei és városi küldöttségek nevében, melyek közt Komárom városa is képviselve volt, a következő beszédet intezte ő felségéhez: „Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb urunk és királyunk! Felségd népeink min-
denkor a legboldogtöbbsé pillanata az, ha Felségdet körben tiszteletti és taníthat-
lan hódolattal Felségd előtt kifejezheti. Es-
mert ez alkalommal nekünk jutott a boldo-
gító szerencse, eszszári és apostoli királyi Felségdet, legkegyelmesebb urunkat és királyunkat vidékünkön tiszteletti, engedje meg Felségd az általunk képviselt Bars-, Esztergom, Fehér-, Győr-, Nyitra-, Vesz-
prém és Komárommegye és Komárom sz. kir. város területén lakó népeink és hű állatlalálói hódolattal és szíve mélyből eredő, lánterítatlan ragaszkodását tolmácsol-
hatni, a mit tiszteletti annál szerencsésebbnek érezzük magunkat, mert arra nemcsak Felségd, legkegyelmesebb urunk és királyunk iránti törzöz kötelességünk kézzet, de mert ezt tenni alattalálói hű szívünknek lángoló óhaja is, a mit Felségdnek hosszú évek során népei iránti atyai kegyessége gyujtott fel kebleinkben és táplál folytono-
san. Alattalálói kérjük Felségdet, fogadja legmelyebb hódolattunkat tőlünk, és engedje meg Felségd, hódolattunk mellett kijent-
hetünk, hogy ha bár az itteni korlátolt ha-
lyiségek folytán kisebb számban jelenhetünk meg a vidék népei hódolattának tolmácsol-
ására, mint óhajtottunk volna, de azért le-
gyen Felségd biztosítva, hogy a vidék la-
kó lelkében él azon kötelességnek érztet, mivel a Felségd trónja és a haza iránt tartoznak és habár, mindannyian csatlakozunk Felségd imájához, a mivel az egok urát köi, hogy a békét népei számára megőrizze, még is ha Felségd trónja és a haza javá megkivánja, Felségdnek mint a hadak legfőbb urának egy szavára, ezen vidék népei is utolsó csep-
vérükig készséggel hoz-
sándják meg mindazon áldozatokat, a mivel a századok alatt e ivá-
laszthatatlanul össze-
es a tolt trón és haza-
véd elmélre tartoznak.

— És most, amidőn küldöttséket, az általunk képviselt vidék népeit és magunkat, felségd urunk királyunk legnagyobb kegye-
be ajánlanánk, engedje meg Felségd, hogy szavainkat azal végbessem, a mi-
ért Felségd népeink milliói és a minden-
ható istenhez fohaszkodnak: hogy eszszári és apostoli királyi Felségdet, felségd uralkodó háza és trón dios ségét, valamint népeink boldogítására az egok ura sokáig áldásos.” (Szűnni nem akaró lelkes él-
jenzés)

Az éljenzés oszallapattával ő felsége a következőleg válaszolt:

„Kedvesen és köszönettel fogadom őszinte ragaszkodásukról tanuskodó it-
teni megjelenésüket és hódolattuknak oly szíves és hazafias kifejezést. A kö-
zigazgatásnak immár leg-
közelebb napirendre kerülő rendezése a tör-
vényhatóságok képviselőtének közreműködését is igénybe veendi, és reményem, hogy abbéli fontos feladatukat min-
den önző vagy párt-
tekinet mellőzésé-
vel, csakis a lakos-
ság és közjó érdeké-
nek szemmel tartása mellett fogják telje-
síteni. Sajnálattal értesültem egyéb-
iránt, hogy e vidéken is a gazdasági eredmények ez idén nem feleltek meg a táplált reményeknek. Őszintén kívánom, hogy e sajnós jelenségek követ-
kezményei a népesség részére minél kevésbbé érezhetőkké váljanak. Igyeke-
zenek önk is e célt egész buzgóság-
gal előmozdítani; s mendjék el küldö-
iknek szívélyes üdvözlömetet.”

Zajoson kitor, meg meújuló lelkes éljenzés követte a király szavait, mely után majdnem percig társait a felség a küldöttségek tagjaival; a főispánok mindegyikét nagy érdeklődéssel tudakolta az illetők megyéinek viszonyait.

Legvégül Szapary Gyula gr. föld-
mívelési miniszter vezette az állami ménes polgári tisztikart, élén Reuner igaz-
gatóval a felség elé; — s ezal a fogad-
tások véget értek.

KÜLFÖLD.

Sándor czár nevnapja Belgrádban, melynek megülsuről már emlékeztünk, alkalmat adott a véres száju lapoknak, hogy nemcsak a haladó párt, hanem Ausztria-Magyarország ellen is kifakadjanak. A Szerpszka Nezávisnoszt Törbör-
szágot is inti, hogy ovakodjék az osztrák-
magyar cselzövényektől, mert a szeret-
reméltó szomszéd Bulgáriát Szerbia ellen akarja ingerelni. Mivel a királylyva okla-
málás nem sikerült, Ausztria-Magyarország most Macedoniára hívja fel Bulgária figyelmét, tudván azt, hogy Szerbiában a kedé-
lyeket feljutja igazgatni és a kérdés, Ausztria-Magyarország tehát Macedoniát szemelte ki a versengés tárgyául. A nevezett lap inti a portát, hogy ne engedjen a bolgároknak, mert minden engedmény

Ausztria-Magyarország terveit mozdtja elő s ezek ép oly veszedelmek. Szerbiára, mint Törökországra nézve.

Szerbiában a bolgárok által inditandó háborúval is folyton rémitgetik a népet. Pedig Bulgáriának nincs eszében megtámadni Szerbiát. Hogy őt keletreméliek ez-
rednek tartalékosait gyorsan hívták be a gyakorlatra, ezt háborus jelképek magya-
rázták, a kik Bugáriára szeretnek uszítani a szerb sereget. Elfelede az egyszer már kapott leckét. De még néhány filippopoli kereskedőt is sikerült megremíteni, a kik lóhalálában vágattak Szófiába, hogy meg-
tudják, mi a dolgan a való. Ott aztán megnyugtató választ kaptak Mindebből az tetszik ki, hogy a szerb radikálisoknak ismét szük a brük.

A francia választások. Mához egy hét-
re, szeptember 22-ikén lesznek Fran-
cziországbán a képviselőválasztások. Az eredményről még csak hozzávető-
leges sejtelmek sincs egyik pártnak sem. Végl-
ges eredményt egyébiránt az első választási nap úgy sem fog felmutatni, mert s 576 választókertületben nem kevesebb, mint 1537 jelölt lépnek felállítva, úgy minden kertletre átlag három jelölt esik. Számos eset lesz tehát olyan, hogy egyik jelöltnek sem lesz a szölet többsége és így pótválasztások napjálul október 6-ika van kitűzve, s valószínűleg ez a nap lesz döntő. Eddigél minden nagy igazgatóság mellett is, a melyet mesterségesen iparkodtak szí-
tani, a választási mozgalmak meglehetősen csendben folytak le. Csak két helyben fordul elő nevezetesebb zavargás: Toulouseban, hol Constans belügy-
miniszterrel, az ismeretes; korziki származású Susini boulangista áll szemben, ki — mint említettük — ellenfelét nyíl-
lelvében párháza is kihívta; meg Paris montmartrei kertletében, hol egy boulangista gyűlés Boulanger, Lansout és St. Martin kiáltoit ki jelölték. A Boulanger-féle választási proklamáziót, mint jelentettük, a rendőrség lezsedette a falakról, egy másik kiáltványt azonban, mely nem foglalkozik a szenátusi törvénysek ítéletével, megengedték kiragasztani. Magáról Boulanger róll legújában azt híreztetik, hogy Londonból elutazott Gorsey szigetére, s ezzel kapcsolatosan emlegetik azt is, hogy váratlanul Párisba fog érkezni.

Az orosz trónörökös nagyhercege hanna-
véri látogatása és várható párisi útja elég érdekes eseményekre szolgált alkalma a sajtóban. Emlegettük egy-olasz lap véleményét, melyet szerint Németország még folyvást azon iparkodik, hogy Oroszországot, a mennyire csak a szövetségi érdekek engedik, kiű-
gítse. Egy német lap, a „Vossische Zeitung” ugyanilyen fellegat fej-
szki. Kiváló érdeklődés mondja ezt a kör-
léményt, hogy a czár-vecset Kielben és Han-
novrában olyan szívesen fogadták. A német politikának — úgy mond — Bismarck herceg kijelentése szerint régu le kellett már mondania arról, hogy Oroszországot barátságai bizonyítékokkal engedélyesebb hangulatra bírja, midazon által német rész-
ről nyilván távol van a szándék is be-
engője felszélolni annak a barátság-
talan érdeklődésnek, mely hogy a két udvar viszonyába, csak árnyékul a két népet egymástól el-
választja. Ha es a viszny több-
több hatással lenne magára az orosz uralkodóra is, akkor legalább ezt a végzetes fordulatot nem lehet Németország-
nak tulajdonítani. A czár abban a kitűntető fogadásban, melyben a trónörökös nagy-
herceget Németországban részesítették, talán újabb bizonyítékokat fogja találni annak, hogy Berlinben nem az érzelmei szerint csinál-
nak politikát. Mert ha így volna, sokaknak feltűnhetnének, hogy Németországban ugyan-
azt a trónörökös halmozza el mint hadgyakorlati vendéget mindennemű megtisztel-
léssel, kinek számára Párisban is fényes ünnepélyességeket készítenek elő, hogy így a francziák is kárpótlást kapjanak a czár németországi látogatásáért. Míg a czár németországi látogatására elutasíthatatlan illendőségi okok készítetik, a czár-vecset semmi sem kényeszeríti arra, hogy Párisba menjen, sőt ellenkezőleg e látogatás esakis konkrét politikai tün-
tetésnek magyarázható, mely egyenesen Németország és a békesszövetség ellen van irányozva. Ez az utazás oly politikai esemény, mely minden csaló dást kizár. Epen erről a párisi látogatásról szól az orosz külügyi hivatal brüsszeli közlönye, a Nord is legújában számban, megütözését fejtesse ki azokon a kommentárokon, melyeket úgy a czár-vecset parisi útjához, mint Oroszország és Vannorszky orosz tábornoknak Franciaországban tartózkodásához írtak. Vajon, kérdi a Nord, minese Oroszországnak joga ahhoz, hogy Franciaországgal szemben rokonszenvet tanúsítson? Az e miatt való irigykedés legfeljebb akkor volna érthető, ha szenvedélyes serelem volna az alapja. De mivel nem így van, legalább is különös, hogy szemben a számos fejedelmi találkozással Oroszországot abban a pillanatban, midőn a czár-vecset a német császár vendége rosszkaratu szándék-
kal gyantázzák a miatt, hogy közeledik Franciaországhoz a czári izazió fontos lényezőjéhez, melyet, az események Európába az Oroszországhoz hasonló helyzetbe juttattak. A kormányforma itt nem jó tekintetbe; minden nemzetnek joga van ahhoz, hogy azt a kormányformát válassza, a mely neki tetszik. Oroszországnak a programja változatlanul ugyanaz: váratkozó politikai követ-
selekvési szabadsággal párosítva, s ez tekinteli legjobbat közönség a béke megőv-
sára.

LEGUJABB POSTA.

— A német császár toaszjtai. A szombati hannoveri ebéd alkalmával a császár a következő felkös-
szöntöt mondotta: A város és az ország részéről tapasztalt szívélyes fogad-
tatásért mély hálafélttel eltelve, szívből üdvözölöm magammal a tartomány előkelőit. Mindazon üdvözölőfeliratok és üdvözölés-
vak közül, melyekkel találkoztunk, kettő ragadta meg hálólépeken szívemet. Az egyik az ipartestületek üdvözlete mindkettőnköz. Ez az első eset, hogy az ipar-
lők nagy száma, magát külön polgári osztálynak tartva, lépett elénk, és teljes melegséggel és szívélyességgel üdvözölt minket. A másik, az egy felirat, melyet egy faluban láttam, s mely következőleg hangzott: „Mi németek fél-
jük az Istent, de más-
senkit sem!” Az ily érzelme-
k, minőkkel egy a tartományban, mint a városain találkoztam, és az a hazafias odaadás melylyel Hannover fiai 1870-ben, a birodalom egységeért, dicsőséget aratva, a halálba mentek, biztosítékul szolgál-
nak arra nézve, hogy teljes meg-
nyugvással tekinthe-
tünk a jövő elé. Ezen érzel-
lemtől áthatva emelem poharamat Hanno-
ver tartomány felvirágozására és boldogul-
lására.

Bennigsen elnök lelkes hochhal köszöntötte fel a császárt.

— A Crispi elleni merénylet. Nápolyból jelentik Crispi miniszterelnök állapotát folytonosan javul és általában véve nagyon ki-
légitő. A seb hegedni kezd. Csak az all-
kaponban jelentkezik még némi fájdalom.

Bismarck herceg Crispi miniszterelnököt a következő táviratot intezte: „Kérem, drága karta, fogadja szí-
vből jövő szerencsekívánataimat, valamint óhajom kifejezését mielőbbi felgyógyulásá-
ránt. Őrize meg önt a gondviselés minden hasonló merénylőtől.” — Crispi miniszterelnök erre következőleg válaszolt: „Fogadja köszönet-
met Eletemet a gondvi-
selésnek köszönöm s ezental is királyomnak, hezámnak és Európa békéjének fogom szen-
teini.”

— Natália uton Belgrád felé. Odesszából jelentik 15-ikéről: Natália királyné ma elhagyta „Jaltát” az „Krikkik” gőzcsón, mely ünnepesen volt díszítve. A kikötőhelyen az orosz polgári és katonai hatóságok képviselői voltak az induláskor, valamint nagyszámú közönség is volt jelen. Natália ma este ide érkezik s két napig itt marad. Ez idő alatt tisztelegni fog nála Odessa szász-bizottsága. Odesszából egyenesen Belgrádba utasik.

NAPTAR.

Szeptember 17. Kedd. Róm. hath. naptár Lambert pl. Prot. naptár: Lambert. Görög-orosz naptár (szep. 5.) Zakarias pr. Nap 6 ó 42 percekor, nyugat 6 ó 7 percekor. Szeptember 19. Az aradmegyei gazdasági egyesület közgyűlése Csermón. Szeptember 20. Aradmegyei köztörvényhatósági bizottságának ösi ünnepes közgyűlése 4. e. 9 órákor. A „Közlöny Egyesület” könyvtára (Szabad-
tér 1. sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton d. n. 3-4 s. pontokon 11-12 óra között.

Az „Aradi Közlöny” (Mégjelen mindonnap.)

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEI.

Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 ft — kr Fél évre 6 „ „ Negyed évre 3 „ „ Egy óra 1 „ „

Vidékre szétküldve: Egy évre 14 ft — kr Fél évre 7 „ „ Negyed évre 3 „ 50 „ Egy óra 1 „ 20 „

Kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése a g u s t u s v á g é n lejárt, hogy előfizetésüket mielőbb meg-
újítani sziveskedjenek, nehogy a lap szét-
koldésában fenakadasson álljon be.

Arad, 1889. szeptember 1. Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

HIREK.

ARAD ÉS VIDEKE.

— Személyi hír. F á h i á n László (Gáspár, O r m o s Péter alispán és D á l n o k y Nagy Lajos főispáni titkár ma reggel Ternovára utaznak az ottani szolgabi-
roság megvizsgálása végett.

— Őzi időjárásunk van két nap óta, s mint az már a mi klimánk sajátsága, egy-
szerre ugrotunk át a melegből a hidegbe. A felhők előker. Itek, de van a ki kevesli az őzi kabátot, s estére előveszi a téli-
sőt a mint hallottuk, egyik másik irodában már fűtöttek is. A hivatalos időjárás-
jelentés azt mondja, hogy Moszkvában és Pé-
terváron már napok óta össze-vissza csak 2-3 fok a meleg, s így lehet, hogy Musz-
kaországból kapjuk azt a kegyetlen időt.

Hírá, minden baj onnan ered. No de ta-
ján lesz melegebb idő is. Hátra van még a
— Vén asszonyok nyara.
— Meghívás. Arad sz. kir. város tör-
vényhatóságának 1890 évi költségvetés előirány-
zatát a pénzügyi bizottság az iskolai- és
gazdasági bizottságot alkotta három bizottsá-
g. I. hó 18-án a. u. fél 4 órakor tartandó
ülésében tárgyalván, ezen ülésre a
törvényhatósági bizottság azon tagjait is,
kik a három bizottságnak nem tagjai, ezen-
nel meghívom. Arad, 1889. szeptember 16.
S a l a o z Gyula, királyi tanácsos pol-
gármester.

— Külön vonat. Mint az aradi és esa
nál egyenlőtlen vasúti igazgatója beutunkat
értesít: f. hó 19-én az aradi gazdasági
egylet vándorgyűlése alkalmából Csermőtől
Borosjenőig a gazdasági egylet tagjainak
kényelmére külön vonat rendeztetik, mely
Csermőtől d. u. 5 óra 20 perczkor indulva
Borosjenőre este 6 óra 20 perczkor érkezik
meg és csatlakozik az Arad felé közeledő
322. sz. omnibus-vonathoz. Megjegyezzük,
hogy a külön vonathoz rendes menetjegyek
fognak kiadtni.

— Aradváros 1890. évi költségvetését
tegnap tárgyalta a városi tanács. A három
bizottság — iskolaszék, pénzügyi bizottság
és gazdasági szék — szerdán fogja azt tár-
gyalni. Eddig a községi pótdó 45 száze-
kkel van előirányozva.

— Az aradi önkényesek névsora a kö-
vetkező: Október hó elsőjére behívták: Strasser Viktor, J. resek Géza, Inkey Viktor,
Károcz Oszkár, Assaál Zsigmond, Bing Rezső,
Deutch Arthur, Pálya Péter, Grünwald
Lajos, Somogyi László, Andrányi K. Szombathy
György, Pálffy István, Hámthó Béla,
Plesch Leopold, Kádár Izidor, Leopold
Gyula, Dáni László, Tórvábbá az 1889-ben
besorozott önkényesek közül a következők:
Pálffy István, Pálya Andor, Nagy József
Sándor, Pálya Péter, Mádler Pál Károly,
Pless Lipót, Palágyi Andor, Hoffbauer La-
jos, Dáni László, Leopold Gyula, Ory Ala-
dár, Farkas Géza és Popovics D. Adrián az
új törvény értelmében felhívottak, hogy
őnjánkat a honvédséghez a következők észre-
vételeket teszi: „Mégvagyunk győződve,
hogy a kormány a közigazgatási főszevénél
nem engedje meg. Hiszen csak át kell nézni
elgondolatlanul a városnak az 1890. évi
szóló költségvetési tervezetét és belátnia
mindenképp, hogy a nagy kiadásokat nem
a rendezett tanács szervezte, hanem azon
fokozott igények okozták, melyek mai na-
pik a hatóságoktól várják kielégítésüket.
Már pedig ezekben, ha lehet takarékoskodni,
meg van a mód a rendezett tanács mellett
is, ha nem lehet, akkor még kevésbé se-
gíthet rajta a községi bíró zsenialitása. A
mult napok történetéből a városnak azon
polgárai, kiknek a rendezett állapotok és a
hatalmas szivükön fekszik, merítsék azt a
tanulást, hogy le kell vetni a közöm-
bűnséget és hogy ha rendet és békét
akarunk, ha nem kívánjuk kockáztatni
a mai kor igényelte intézményeinket,
a városi hatóságot ne hagyjuk
magára a közömbös. Jelenlegnek meg-
pontosan a községi tanácskozásaira, mert
különböző átvesszi a tét az, a kiknek a
vezetését éppen azok fogják legjobban rös-
telleni, a kik eddig nem tartoztak a fölfor-
gatók közé, de most az egyszer még is
föltűntek nekik.”

— Makó nagyközség. A városi képvé-
let ismeretes határozata nem engedni nyu-
godni a kedélyeket Makón. Azok, a kik
nem akaruk lemondani a városi rangról,
a kormányban bizakodnak, remélve a határo-
zat megsemmisítését. A „Makói Hírlap” leg-
újabb száma ez ügyben a következők észre-
vételeket teszi: „Mégvagyunk győződve,
hogy a kormány a közigazgatási főszevénél
nem engedje meg. Hiszen csak át kell nézni
elgondolatlanul a városnak az 1890. évi
szóló költségvetési tervezetét és belátnia
mindenképp, hogy a nagy kiadásokat nem
a rendezett tanács szervezte, hanem azon
fokozott igények okozták, melyek mai na-
pik a hatóságoktól várják kielégítésüket.
Már pedig ezekben, ha lehet takarékoskodni,
meg van a mód a rendezett tanács mellett
is, ha nem lehet, akkor még kevésbé se-
gíthet rajta a községi bíró zsenialitása. A
mult napok történetéből a városnak azon
polgárai, kiknek a rendezett állapotok és a
hatalmas szivükön fekszik, merítsék azt a
tanulást, hogy le kell vetni a közöm-
bűnséget és hogy ha rendet és békét
akarunk, ha nem kívánjuk kockáztatni
a mai kor igényelte intézményeinket,
a városi hatóságot ne hagyjuk
magára a közömbös. Jelenlegnek meg-
pontosan a községi tanácskozásaira, mert
különböző átvesszi a tét az, a kiknek a
vezetését éppen azok fogják legjobban rös-
telleni, a kik eddig nem tartoztak a fölfor-
gatók közé, de most az egyszer még is
föltűntek nekik.”

— Csanádmegyei virilisták. Csanádmegye
igazoló választmánya már összehívította a
jövő 1889. évi a megye területén legtöbb
adót fizetők névjegyzékét, a fizetendő adó-
mennyiséget kitüntetésével, mely a következő:
Furgly Lajos 7975 f. 07 kr. Blaskovich
István 5975 f. 59 kr. Jakabffy István 4154
f. 50 kr. Montag Mór 4061 f. 44 kr. Ná-
vay Lajos 3463 f. 58 kr. Ráth János 3369
f. 09 kr. Jakabffy Zoltán 2962 f. 87
kr. Jakabffy Béla 2311 f. 45
kr. Simay Ede 2166 f. 90 kr. Ja-
kabffy Vilmos 2069 f. 93 kr. Lonovics
József 1845 f. 45 kr. Dr. Borovics Dezso*
1676 f. Návay Dezso 1663 f. 73 kr.
Simay Lukács 1618 f. 17 kr. Lonovics
Gyula 1489 f. 76 kr. Scherban Miklós
1421 f. 61 kr. Dr. Verász Gyula 1407 f.
21 kr. Czukor Márton 1319 f. 4 kr. Juhász
Antal* 1166 f. 14 kr. Krivan Dénes* 1144
f. 2 kr. Jenovác György 1079 f. 74 kr.
Glatz Antal 968 f. 88 kr. D. Szilágyi Józ-
sef 860 f. Pósonyi Eckhardt Oszkár 839
f. 31 kr. Jakabffy Miklós 832 f. 43 kr.
Thoma Gyula 807 f. 28 kr. Justh István
795 f. 44 kr. Vertán Etele 793 f. 57 kr.
Kövér Pál 791 f. 40 kr. Székács József
768 f. 87 kr. Weidenfeld Lajos 762 f. 9
kr. Montag L. Pót 746 f. 80 kr. Szathmáry
Király János 746 f. 39 kr. Jakabffy Géza
743 f. 50 kr. Jakabffy László 731
f. 38 kr. Babó Imre 719 f. 30 kr.
Mudrity Isza 703 f. 70 kr. Návay Kornél
698 f. 19 kr. Jakabffy Lajos 687 f. 54
kr. Blaskovich Aladár 683 f. 62 kr. Petro-
vics Leontin* 677 f. 68 kr. Dóza Sámuel
dr.* 675 f. 96 kr. Balcz Gyula* 674 f. 34
kr. Kaufmann Emanuel 665 f. 85 kr. Lu-
kács Géza 657 f. 47 kr. Abele* Hermann
645 f. 16 kr. Szentes Vidor* 645 f. 16
kr. Szentes Vidor* 637 f. 29 kr.
Wasmer Antal báró 624 f. 93 kr. Mon-
tág Henrik 600 f. 75 kr. Temesváry Pal-
630 f. 41 kr. Török Imre 578 f. 42 kr.
Béhm Albert 573 f. 29 kr. Fischer Zoltán
572 f. 26 kr. Jakabffy Tódor 571 forint
81 kr. Bleyer Adolf 566 f. 86 kr. Löff-
ler Mór 560 f. 12 kr. Becker János* 554
f. 94 kr. Kristóffy János* 549 f. 12 kr.
Becker Adam 544 f. 40 kr. Haász Antal
538 f. 40 kr. Policzer Baru h. 524 f. 6
kr. Sármezey Antal 513 f. 20 kr. Ifj. Kú-
lik János* 512 f. 68 kr. Friedmann Lajos
507 f. 90 kr. Petrovics Aurel* 502 f. 96
kr. Harmath János 476 f. 43 kr. Návay
Akos 473 f. 29 kr. Ifj. Nagel Vilmos 462
f. 45 kr. Koren Pál* 462 f. 16 kr. Banffy
Gyula* 457 f. 82 kr. Gombó Márk 452 f.
46 kr. Zelenák Pál 450 f. 82 kr. Forster
Elek 447 f. 20 kr. Zeitler E. 439 f. 95
kr. Lonovics Ignác 438 f. 75 kr. Krivan
László 428 f. 76 kr. Zelenák János
427 f. 30 kr. Otti Károly 425 f. 30

kr. Bitter István 425 f. 85 kr. Marzai-
nyán Jun 425 f. 32 kr. Návay Gyula
424 f. 80 kr. Popovics Szvetozár* 423 f.
64 kr. Asboth Gusztáv 417 f. 92 kr. Sin-
ger Izrael 416 f. 51 kr. Nicosovics György
416 f. 27 kr. Nagy István 413 f. 54 kr.
Lukács Antal 412 f. 41 kr. Juhász István
411 f. 43 kr. Iritz Sámuel 410 f. 10 kr.
Ambrus János 407 f. 93 kr. Lanovics
György 406 f. 20 kr. Lonovics Albert 405
f. 31 kr. Grosz Alb. r. 404 f. 1 kr. Sik-
lován Jun 403 f. 53 kr. Liebermann Adolf
403 f. 46 kr.

— Gyászjelentés. Nagybazonyi Bartha
Teréz férjezett Seiler Nándorné, Bartha
Franciska férjezett Gaál Eudréné mint az
elhunytak gyermekei, a maguk, valamint
Seifer Aranka és Anna mit unokák és Sz-
csik Vilma fogadott leányuk, nemkülönben
számos közeli és távolabbi rokonok nevében
is, mély fájdalommal telt szívvel tudatják a
forrón szeretett se felejtetlen édes any, ille-
tve nagyanya, anyós, rokon és barátóné Sz-
v. Nagybazonyi Bartha Lajosné szül. Pinte-
rics Borbálának, példás élete 75. évében.
felvő évi szeptember hó 14-én, este 7 ó-
rakor hosszas szenvedés után történt jobblé-
szenderültét. A meghalott példás életű
jó anya, nagyanya, anyós, rokon és barátóné
földi maradványai f. hó 17-én, délután 5
órákor fogják a róm. kath. egyház szertar-
tásai szerint a helybeli sírkertben levő csa-
ádi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az
engesztelt gyászmezei adatai f. hó 18-án,
délutól 10 órákor fog az ezek Urának be-
mutatottai. Béke lengyer felejtetlen porai
felett, és az örök világosság fényeskedjék neki!
Battonya, 1889. szeptember hó 15.

— A regálé-megváltási ügy Csanádmegye-
ében. Csanádmegyében a kormány bisto-
sának sikerült a regálé-jog tulajdonosaival
az egyezséget megkötöni, s összesen csak
két birtokos vitte ügyét a közigazgatási bi-
zottság által kiküldött amaz albizottság elé,
a melynek feladata volt, a kincstári képvé-
selőnek megfellebbezett határozata fölött
dönteni. Ez a albizottság, melynek tagjai:
S z e l e k, D ó z s a, Sámuel dr. és
H e g e d ű s, Zsigmond voltak, e hó 12-én
tárgyalta a kérdéssé ügyeket. J a k a b f f y
Zoltán, C s a p i László regáléjog tulajdo-
nosok személyesen jelentek meg. J a k
a b f f y László, N a c h t e b e l
Odón dr. aradi ügyvéd, B a b ó Imrét
pedig B a b ó Lajos kovácsbíró főszo-
gató képviselte. — A kincstári képvé-
selői: M a l c o m e s Jeromos báró és
M a k a y Endre voltak. Az albizottság
J a k a b f f y Z o l t á n követelését
igazoltnak találta a azért neki nagyobb meg-
váltási összeget ítélt meg, mint a minót a
kincstár képviselője följajánlott volt. J a k
a b f f y L á s z l ó elutasítottá kö-
vetelésével, miután nem tudta bebizonyítani,
hogy a regáléjog után az utóbbi években
jövendelmű adót fizetett volna. B a b ó Imre
és C s a p i László részére az albizottság a
kincstári képvéselő által megajánlott összeget
állapította meg.

— Talált csontváz. A mezőhegyesi „fö-
vicsatorna nagylyaki szakaszán, mint a
B. H. -nak írják — az állami utól mintegy 80
méternyre, a munkások a napokban emberi
és állati-csontokra akadtak. Dolog közben
egy ép női csontvázról is lehánytak a föl-
dét. A csontváz karjain erősen megrozsdá-
sodott vaskarikákat találtak. Nyakába egy
zománcozott cserépdaraboktól jászseftől
nyakát volt vette s a csontváz mel-
lett néhány szines cserépdarab fektűt. Ta-
lálták még innen nem messze egy igen
rossz 30—35 centiméter hosszú kését
is. A munkások a „galisrok”-at szét-
szedték s hasa vitték gyermekeinknek,
a csontvázat pedig a cserépeket együtt
behányták a osatornába. — Sajnáljuk,
ha úgy történt, mint a hogy bud-
apesti lapjainknak írják. Az ilyen érde-
kes leletek megőrzéséről gondoskodhat-
nák a csatorna-építés felügyelő sze-
mélyzete.

— Lőpóások. Dupák Ferenc és Du-
pák Antal borosjenői lakosoktól négy lovat,
Kovács Antal és Vasulya János kovács-
szai lakosoktól szintén négy lovat loptak el
ismeretlen tettesek. A csendőrség nyomozza
őket.

— Betörés. A rendőrség nyomában
van azoknak a betörőknek, kik H o r-
v á t h Károly aradi kereskedőhöz be-
törtve, 197 f. 40 kr. ruhameleket tolvajoltak
el. A jómáradak nemcsak a kéreke-
rűnek.

— Körözés. Demkó János volt paulai
lakos, szolgálatát elöl. Az aradi kir. törvény-
szék országjárta körözi őt.

— A ragadós száj- és körömfájás el-
hurozolásának megakadályozása céljából a
földművelési miniszter a szarvasmarhák, to-
vábbá a juhoknak és kecskéknél a buda-
pesti vásárra látóval hajlatást tiltotta,
mit Aradváros tácaja is közhírré tette.

— A sortés-orbánöz járvány Földes-
közön megfért, mivel a mult hó 22-
én újabb eset nem fordult elő. Az előjár-
ás illy értelmében értesítette a felsőbb ha-
tóságot s egyszersmind kérte a zárlat alól
völmentést, mely az ottani gazdasági
érdekeket elő szeremesen sok ideig nyomta.

— Talált pesetgyűrű. Ráth Károly vi-
lágosi becsületese német polgár káposztát
hozott Aradra eladni. A káposzta egy részét
visszavitte s midőn azt lerakta szekereköl,
a levelek között egy nagy arany pesetgyűrűt
talált, melybe két bétű volt belevésve. Ráth
a gyűrűt a világi előjárásnak adta át s
a tulajdonos — ki a gyűrűt a káposzta
fogdosása közt ejthette le — az előjárósá-
gól átveheti.

— Egy végzett főrealista — szabad-
óráiban — c o r r e p t i t o r n a k
alsóbb osztályú realiskolai tanulóhoz ajánl-
kozik. — Hol? megmondja a kiadóhivatal.

NAGYVILÁG

— A londoni hírszemlel levelező-lapja
a londoni rendőrségnek, melyben erélye-

sen tiltakozik ama feltevés ellen, hogy a
legutóbbi whitechappeli gyilkosságot ő köve-
telt volna el. — Ugymond — nem veszi
magánk azt a farsadtságot, hogy áldoztat
darabunkat hurcolja el; a hol m göli, ott
is haznya. A napokban egyébiránt be fogja
bizonyítani, hogy még mindig nem fél a
rendőrségtől.

— A jövő év sztrájkja. Brűnben e hó
14-ikén a szövömunkások nagy meetinget
tartottak, a melyen Hybesoh, ki a párizsi
szocialista kongresszuson is részt vett, ismé-
teltén rá mutatott a gyartulajdonosokra és a
munkások közt folyó küzdelemre és felhívta
a jelen voltakat, hogy készüljenek, mert a
jövő év május elején egész Európában álta-
lános sztrájk fog kitörni, melyek közül az
első, hogy a nyolc órai munkaidőt kiterjesz-
kölje. Ha az igazgatók a töl folyamán is foj-
tatják, ugy tavaszra alkalmasint kemény
sztrájkközdelemre van kilátásunk.

— A hátatlan Edison. A hírneves ame-
rikai, mint irak, most Berlinben idős. Ott
is ünneplik érdemei szerint, a mi nagyon
zokon e-ik Páriban, a hol pár hétig a nap
hőse volt. S a párisiak azt hitték, hogy Edison
egészén francia politikai szempontok szerint
fog utazni. Arra a hírré, hogy Berlinbe megy,
egyik párisi lap nagy apprehenzióval eat
írja: „Edison — azelőtt a lap rendszeren
elője be te a „Monsieur” szót — ma elhagy
minket, nem talán azért, hogy Egyiptomba,
Törökországba, vagy Görögországba utazzék,
mint néháy lap írta, hanem egyszerűen
azért, hogy — Berlinbe menjen. A híres
elektrotechnikus ma reggel 9 órákor gyora-
vonattal utazik Kölnba át a meglehetősen
váratlan czél felé. Berlinből Angliába megy,
hol hajóra száll Amerika felé. Késztelen,
Edisonnak jogában áll, hogy a Szajna part-
jától a Spree-hez menjen, hogy a „Boule-
vard des Italiens”-t a hársakkal cserélje fel.
Mindemellett azonban ez újság dőre lesz a
párisiak szívébe, legalább azoknál, kiknek
sohasem volt alkalmuk az amerikai nyeres-
séggel megismerkedniök. Európai ember
legalább Belgium keresztlát meut és ott
egy kisit megállapodni tölva. Az ameri-
kai nem ismer ilyen figyelmet. Ti jó pári-
siaiak megint csak feltűntek.”

— Női hiúság és a lutri. A nők kora
bizonyára a legbizonytalanabb dolog a vilá-
gon. Ezzel azonban az emberiség már né-
hány ezer év óta kibékült, mivel ugy sem
bir rajta segíteni. Mindazáltal ha tréfára
veszi is mindenki ezt a dolgot, mégis for-
dulhatnak elő olyan esetek, a mikor a ko-
retágadás igen kellemetlenül hat vissza
mely ember szerencséjére. Sokszor a leta-
gadókéra is. Egy ur például keserű panasz-
okot közt mondja el a következő esetet:
Nem tehettek róla, — ugymond, — de
kissó babonás ember vagyok; különben
ahol a szerencséről van szó. A napokban
valami csodálatos, de könnyen megmagya-
rázható makacsággal egyik fiatal hölgy-
ismerősömöt elámodtam. Fölébredve azon-
nal eszembe jutott — Farkas Menyhért s én is
elmentem egy feketeruhás lottó-nénihez (a
szomszédos gyűjtő), a kinek elbeszéltem a
dolgot. A néni ke révett, hogy a esél emlí-
tése nélkül tudjam ki minden áron azon né-
korát s azt azután tegyem meg extra
extrátóra; iszonyatos pénst fogok nyerni
— Erre én halálos ostrom alá vettem eia-
nos hölgyismerősömet s egy bizalmas pila-
natban, ötpecsétes titok leple alatt megtud-
tam, hogy ő m á r 25 éves. — Rohan-
tam vissza és minden penzemet rátettem
a temesvári 25-öres. Fajdalm, nem aertem.
Ezt el is panaszoltam a fiatal hölgynek, aki
csak most tudta meg, mire kellett nekem az
6 éveinek a száma. Ő is sajnálkozott s az-
után hirtelen odavetette: „Nos, és milyen
szám jött ki az első helyen? — A 28-as,
a 28-as! — A hölgy elsáppadt: „Az ég
szerelmére épen — három évet tagadtam
el! Én valóban 28 éves vagyok.” — Ezen
az á r o n kellett biztosan megtudnom,
hány estendő s — mennyasszonyom! Most
már tilhatjuk mind a telten a szerenese
nyomat.

— Walthor von der Wogelweide hírne-
ves küspokori külön emlékezőbrát most
leplezik le Bozenben. A leplezés alkalmá-
ból természetl tnepeleységek fényre
hangversenyenl vették kezdetüket, mely
pompásan sikerült és nagyon-lelkes hangu-
latot idézett elő.

— Leégett malom Foggiában a Barduc
csi-féle nagy malomtelep a napokban telje-
sen leégett. A kár körülbelül 1.200.000 lírára
rűg. Késztűrésa következtében 1400 munkás
vesztette kenyérét. Embereket ozerencsére
nem e ett áldozatul.

— Érdekes házassági hír. A „XIX
S i e o l e”-n e k Berlinből a következőket
táviratozzák: „Udvári és diplomáciai kö-
rökben sokat beszélnek arról, hogy Bismarck
Herbert gróf, a kancellár legidősebb fia leg-
közelebb nőül vesz egy dunszadzag angol
hölgyet. A híre még mindenesetre, megerő-
sítésre szorul.

— Mannlicher fegyverre vonatkozólag
írják Berlinből, hogy az új ismétlőfegyver
nem rége deerebanm kálított a próbát. Egy
200 lépésnyire felállított 3 milliméteres vas-
tag acéllapát ugyanis tíz lövés közül 8 át-
tört. Száz lépésnyire ugyanaat a lövés mind
a tíz lövés átljukkaszította.

— Rövid hírek. A h o l l a n d i
k i r á l y állapota ismét rosszabbra for-
dult; álmátlanlag, étvágyhiány és nagy bá-
gyadtság mutatkozik. — S t e f á n i a
szvegy trónörökös Brűs elöl, hol a leg-
szorosabb elvonultságban időzött szűleinel,
viszartört Zandvoortba. — P á r i s b a n
a sajtó hetek óta bástítja a közönséget,
hogy az orosz trónörökös odaérkezik a ki-
állítás megtékinzésére; de Szentpétervárról

ast jelentik, hogy ott semmit sem tudnak
ilyenféle terrórról; a czerovics most tudvale-
vőleg Hannoverában a német császár vendé-
ége. — A m o n a c o i u j f e j e d e l e m,
Albert herceg, állítólag ellen-
sége a jätékbarlangnak s el van határozva,
hogy felebotja a jätékbank bérlelvéljével kö-
tött szerződést; persze jó lesz megvárni,
míg igaz lesz. — N a n t e s b a n az
alig pár nappal ezelőtt megnyitott cirkusz
leégett, alig pár p. rozcelt azután, hogy a
közönség az előadásról távozott; a lovak,
vadállatok sat. odaveszték.

KÖZGAZDASÁG.

VECVES KÖZLEMENYEK.

— A m. kir. államvasutak igazgatósa-
gától vett értesítés szerint a Nagy-Szeben
és Vízakna között közlekedett 1813 és
1814 számú omnibusz vonatok forgalma f.
évi szeptember hó 9-től kezdve megsün-
tetett.

— „Azlenda-Phoenix”. Az e hó 3-án
megtartott közgyűlésekben igen fontos és
örvendetes határozatok hoztak. A tüz-
biztosító „Azlenda” egybeolvadt a es. és kir.
szabadul. Phoenix-zel. Bár a két intézet
eddig is külön külön igen jelentékeny ön-
llettel rendelkezett, de az egyenlősé folyán
évi körülbelül 8 millió frt nyi
d i j b e v e t e l e k k e g y e l e g b i s t o -
sítási állomány keletkezett. Ha meggondol-
juk, hogy a nagy díjtartalékok is egyenlítő-
tek, és hogy a részvényösök feleltemék köz-
pénzben befizetett 2 millió forint, akkor
mélán mondható e terület, mely jövőben
csak a „Phoenix” nevet fogja viselni, a ha-
szai legbiztosabb s legnagyobb intézetek egyi-
kének és ugy a feleket mint az ügynök-
ket üdvözölni lehet e transzitió miatt. Az
Azlenda élethitvesítő társaság is nevet „Pho-
nix, es. kir. szabad. élethitvesítő társaság-
váltottatja át, egyebekben azonban teljes
változatlansággal megmarad az Azlenda buda-
pesti illetvelevésítő jövőre is tulajdonos mérték-
ben fog résztvenni, a nevet „Phönix” meg-
váltottatott intézetekézzemnek vezetésében, és
legjobb biztosítékokat képezi az iránt, hogy a
régóta gyakorolt méltányosság ezentúl is
mindig szem előtt fog tartatni. Az intézeti
vagyon nagy része — a mint Csermotelos —
m a g y a r á l l a m p o r p i o k b a
van betekertve, és ezen kívül a területnek
Budapesten 2 palotája van.

— A magyar államvasutak 36-dik heti
bevételének kimutatása: 1889 szept. 3—9;
utasok száma 236.100, árnk 165.200 tonna,
bevétel 859.090 f. 1888 hasonló szakában
931.972 f. rt, az idén kevesebb 72.882 f. rt;
1889 jun. 1— szept. 9; utasok sz. 4.420.470,
árnk 5.347.950 tonna, bevétel 26.305.402
f. rt, 1888 hasonló szakában 26.383.546 f. rt,
ezidén kevesebb 78.144 f. rtal.

Száz-évet.

(Szeptember 16.)
(B.) Szász. Készaru nagyban 49.—, ki-
csinyben 49,50 hordó mátkál pr 100 Liter %,
beleértve 35 f. rt fogymatári adó.

Budapesti palnatárok.

(Szeptember 16.)
Mársékelit kínálat, korlátolt vételkezd
Forgalom 15000 mm. Osz. busza 8.31—8.32
Tavaszi busza 8.01—9.2. Maj—juniusi tengeri
5.47—48. Osz. árpa 6.73—75.

Hivatalos árlolyam

a budapesti áru- és érték bűsödén 1889. év
szeptember hó 16-án.
Magyar aranyáraké 4. sz. 90.56
magyar papíráraké 5. sz. 94.05
magyar vasuti kölcsön —
magyar keleti vasuti államkötvény 1. sz. 99.75
magyar keleti vasuti államkötvény 2. sz. —
magyar keleti vasuti államkötvény 3. sz. 119.25
magyar földterhermentési kötvény 104.75
magyar földterhermentési kötvény. sáraké 104.75
Temesvári földterhermentési kötvény 104.75
Temesvári földterhermentési kötvény. sár. 104.75
Központi földterhermentési kötvény 104.75
Magyar szőlőbarmarhatási kötvény 90.50
Magyar nyomdányi-sorsjegy-kölcsön 158.—
Tiszasabályozási és segedi sorsjegy 158.—
Osztrák járadék papiban 88.50
Osztrák járadék ontlésben 84.25
Osztrák járadék aranyban 110.—
1890-iki osztrák államrörjegy 137.50
Osztrák-magyar bankkötvény 908.—
Magyar hitelbankkötvény 816.50
Osztrák hitelintézet részvény 805.30
Os. és ki. arany 5.65
20 frankos arany (Napoleonid'or) 9.49
Német birodalmi márka 58.30
London 11.90
20 márkás arany 11.94

Közeledés.

A vonat	
ind. Aradról	érk. Aradra
Csanab vegyesvonat	regg. 6.30 este 7.—
Budapesti vegyesvonat	d. u. 12.06 regg. 5.16
Erdélyi vegyesvonat	d. u. 9.20 d. u. 8.58
Erdélyi vegyesvonat	d. u. 4.39 este 8.42
vegyesvonat Rad- na-Lippitz	d. u. 2.17 regg. 7.44
személyvonat	regg. 6.06 d. u. 11.90
Temesvári vegyesvonat regg.	d. u. 6.12 regg. 9.37
vegyesvonat	d. u. 4.12 d. u. 4.06
Borosabosi vonat	d. u. 4.42 regg. 7.05
vegyesvonat	regg. 6.30 d. u. 6.06
vegyesvonat	regg. 4.15 este 10.—
Szegedi gyorsvonat	regg. 7.— este 8.50
személyvonat d. u. 4.18	regg. 8.15

Felelős szerkesztő:
HINDY ÁRPÁD.

